Осия

13 библейски изучавания за малки групи
с бележки за водещия

Български християнски
студентски съюз

2024

Съдържание

Въведение в книгата.....5
1. Човешкото предателство.....9
2. Забравяме ли Бога?.....11
3. Милостивият Бог.....13
4. Обвинението.....15
5. Предупреждение от Бога.....17
6. Пропускане на Божието сърце.....19
7. Лицемерието на хората.....21
8. Винаги има последствия.....23
9. Каквото посееш, това ще пожънеш.....25
10. Привлечени с нежни въжета.....27
11. Ядене на вятър.....29
12. Отхвърлена надежда.....31
13. Възстановяване.....33

Въведение

Автор:

Началният стих: „Словото на Господа, което дойде към Осия, сина на Вери“, идентифицира Осия с други пророци от Стария Завет и следва същия общ модел на назоваване на книгата по името на нейния автор (срв. Йоил 1:1; Йона 1:1; Михей 1:1; Соф. 1:1; Мал. 1:1). Беери е хетско име в Битие 26:34, което може би показва практиката, както и днес, да се дават имена на деца от Писанията. Тъй като глави 1-3 от Осия се различават значително от глави 4-14, авторството на Осия за цялата книга е било поставено под въпрос. Но това е излишно. Последната част разширява и прилага основното послание за Божието милосърдие към неговия народ, а предшестващият биографичен очерк подсилва това послание, въпреки че използва различни литературни форми.

Време и история:

Пророците от Стария Завет обикновено датират служенията си във връзка с управляващите царе. По времето на Осия юдейските царе са Озия, Йотам, Ахаз и Езекия. Цар на Израил (Северното царство, наричано в Осия също „Ефрем“) е Еровоам, син на Йоас. Последната година на Еровоам е 753 г. пр.н.е., а на Езекия - 687 г., така че служението на Осия е разположено в този период от време. Именно този период, втората половина на VIII век, е най-бурното и изпълнено с изпитания време в историята на Израил преди пленничеството.

Последните дни на VIII в. пр. н. е. са свидетели на възхода на неоасирийския цар Тиглат-Пилесер III (745-727). Той е последван от няколко способни царе, които разширяват асирийското господство над целия древен Близък изток (в крайна сметка включвайки и Египет) за повече от един век. Особено важни за Осия са поне шестте нахлувания в Палестина и нейните съседи от страна на неудържимата асирийска армия по време на живота на пророка. Завладяването и изгнанието са били най-страшната съдба в библейските времена. Тази вечна заплаха, надвиснала над Израил (по-конкретно над Северното царство), идва с времето на несравними политически сътресения и нестабилност. В рамките на около 30 години народът има шестима царе - период, изпълнен с интриги и насилие.

Цел за написването:

През този хаотичен 30-годишен период външните конфликти и провалите на международната дипломация неведнъж се оказват катастрофални. Тези времена са отразени в Осия, чиято основна аудитория е Ефрем (Северното царство, Израел), споменат 35 пъти в книгата. Приоритет на Осия е да види Израил да се върне към Бога.

Основната му грижа е поклонението на Ваал - отстъпление, което той разбира като причина за дилемата на Израил. Ваал е богът на времето, почитан в Сирия и Палестина, който имал контрол над земеделието и плодородието, валежите и производителността. Тъй като древният Израил винаги е бил земеделско общество, поклонението на Ваал е било от ненадминато значение. Въпреки че тук не е възможно да се направи пълно описание на тази религия, един основен аспект на ваализма засяга посланието на този пророк: призивът на религията към човешката сексуалност (вж. Исая 57:3-10). В книгата могат да бъдат забелязани и други аспекти - като пиянство, зоофилия, човешки жертвоприношения, осакатявания и кръвосмешения, и Осия вижда с пълна сила призива на ваализма към сексуалния порив в ритуалната проституция. Това е равносилно на сексуална близост в едно от езическите светилища, разбирана най-вероятно като акт на имитация на магия.

Послание:

Подходът на Осия е доминиран от знанието му, че Божият народ се е присъединил към Господ. Осия прави редица препратки към миналото на Израил, за да им напомни за това. Израил е невестата на Господ, но вместо това Израил се е присъединил към Ваалите. Поклонението на Ваал е не само нарушение на първата от десетте заповеди (Изх. 20:3), но и предателство на този интимен и любящ съюз, който Бог е сключил със Своя народ. Затова идолопоклонството е изобразено като духовно прелюбодейство, прегрешение срещу брака между Господ и Израил (срв. Изх. 34:11-16; Лев. 17:7; 20:4-6; Втор. 31:16). Пророкът оправдава предстоящите Господни присъди с множеството прегрешения, които се равняват на радикалната неблагодарност на непокорна съпруга. Но в крайна сметка наказанието не е това, което Господ иска за Своя народ. Той желае те да изоставят блудството си и да се върнат при Този, Който пръв ги е възлюбил и наистина може да осигури това, което е за тяхно добро.

Основни теми:

1. Осия често споменава Петокнижието - основата на връзката на Израил с Бога.
2. Осия подчертава божествения суверенитет, като Бог говори в първо лице „Аз“ почти сто пъти в книгата.
3. Личната биография на Осия е пример за състраданието на Господ.
4. Изолацията/изгнанието, което идва върху Израил, е средство за възстановяване.

Литературни характеристики:

Общият жанр на книгата е пророчество, като по-голямата част от нея се състои от пророчества за съд, а само няколко пъти се срещат пророчества за спасение. Основната литературна форма е сатирата (в случая остра и горчива). Почти цялата книга е представена в поезия. Общата форма е на юридически или съдебен обвинителен акт, тъй като Бог представя подробен случай срещу народа на Своя завет.

Яркостта на поетичния и образния език е забележителна черта на книгата, тъй като Божият народ е представен например като пещ, упорита юница или диво грозде. Въпреки че проваленият и възстановен брак на Осия и Гомер присъства само в първите три глави, контролиращата метафора за заветния Израил като невярна съпруга оказва имплицитно присъствие в цялата книга. Многобройните списъци с обвинения, които Бог отправя срещу Израил, също правят метафората на божествения съд постоянно присъстваща. Повтарящите се теми включват: (1) разгръщане на списъка с действия и отношения, които разочароват Бога; (2) картина на това, което хората, които отхвърлят Бога, могат да очакват да получат от Него; и (3) доказателства за Божията любов и благодат към хората, които не ги заслужават.

Близкият изток по времето на Осия - 740 г. пр.н.е.

Осия пророкува на Израил и Юда през десетилетията около падането на Самария под властта на Асирийската империя. Възраждането на тази древна империя доминира голяма част от политиката на древния Близък изток от времето на Еровоам и Азария до гибелта на империята в края на VII век пр. н. е. В крайна сметка Асирия поглъща почти целия Близък изток от Ур до Арарат и Египет.

Израел и Юда по времето на Осия - 740 г. пр.н.е.

Осия пророкува във време на големи политически сътресения в Израил и Юда. В началото на неговото служение се наблюдава кратък период на възраждане при управлението на Еровоам II, който завладява голяма част от Сирия за Израил. В рамките на няколко десетилетия обаче Израил и Сирия нападат Юда, а Асирия на свой ред напада Израил и завладява Галилея и Галаад. Накрая, през 722 г. пр.н.е., асирийците превземат самата Самария и присъединяват останалата част от територията на Израил към своята империя.

Книгата на Осия не се поддава лесно на очертаване, освен в най-общи линии. Глави 1-3 използват собствения брак на Осия като притча за отношенията между Бога и Израил - с преобладаващ образ на Израил като невярна съпруга. След това в глави 4-14 се излагат подробностите на притчата с поредица от обвинения, предупреждения, призиви и подкани за завръщане на Божия народ. Те се появяват в лабиринт от различни литературни форми, които не се поддават на прости категории.

1. Човешкото предателство

Въведение:

1. Чувствали ли сте някога предателство от някой много близък за вас? Какво сте изпитвали?

Във времето на Осия, народите около Израил (Сирия и Палестина) се покланят на Ваал. Ваал е богът на времето, който имал контрол над земеделието и плодородието, валежите и производителността. Тъй като древният Израил винаги е бил земеделско общество, израилтяните се поддават на заобикалящата ги култура и също започват да се покланят на Ваал. Как ли се е чувствал Бог, след като народа, с който е сключил завет Го предава по този начин отново и отново?

Прочетете Осия 1:1-2:1.

Наблюдавайте какво се случва, кога, кои са участниците и споменатите лица, сравненията и какво ви прави впечатление.

2. Защо е важно, че книгата/главата започва с думите „словото на Господа“ (като другите пророчески книги)? Какво показва това?

3. Защо според вас Бог заповядва на Осия да вземе „блудна жена“? Какво е имал предвид?

4. Как можем ние да видим себе си в образа на Гомер? На Осия?

5. Виждаме, че Бог дава интересни имена на децата на Осия. Защо? Какво би означавало да си едно от тези деца?

6. Какво научаваме от стиховете до тук за взаимоотношението на Израилтяните и Бог в тази част от историята?

7. Какви обещания дава Бог на Осия? (10-11 стих)

8. По-рано Бог обещава съд и казва на народа, че не са Негов народ. В 10 стих обаче казва точно обратното. Противоречи ли си Бог? Как разбирате тези Негови думи?

9. Как Бог обръща значенията на имената на децата и какво означава това за Израил?
(Стихове 1:11-2:1)

10. Какво научаваме за Бог от обещанията, които дава?

11. Въпреки че ние хората често предаваме Бог, Той ни прощава и ни чака с отворени обятия, с любов и грижа. Като негови ученици трябва да се научим да показваме същите прошка и любов на хората, които ни нараняват.

Помислете си дали имате такива хора в живота си. Молете се Бог да изгражда простителност и любов във вас и да ги живеете на практика.

12. Трябва да сме благодарни на Бог за милостта и любовта Му към нас. Помислете си за начини, по които да направите благодарността част от вашето ежедневие (чрез песни, записване на благодарности, припомняне на Божиите дела, друго..).

2. Забравяме ли Бога?

Въведение:

1. Къде в нашето ежедневие намираме удовлетворението си? Радостта си?

Хората лесно можем да бъдем разсеяни, да се заблудим, да тръгнем в неправилната посока. Има толкова много неща, които се борят за нашето внимание, но на кого го даваме ние?

Прочетете Осия 2:2-13.

2. Каква е основната тема тук? Как е описан Израил? *Наблюдавайте за сравнения, какво ви прави впечатление, какви чувства поражда текстът у вас?*

3. За какво е виновен Израил? Защо децата трябва да се „съдят“ с майка си?

4. Какво е предупреждението на Бог към Израил в стих 2 и 3?

5. Кого представляват „децата“ на Израил?

6. Какви са действията на майката и какво означават те?

7. Как действията на Бог тук - ограждане с тръни, изграждане на стена, скриване на идолопоклонническите пътеки на Израел - са всъщност милостиви? Какво разкрива това за естеството на божествената ревност?

8. Какво научаваме за Бог от 8 стих? Представете си картината описана тук, опишете ситуацията.

9. Какво решение взима Бог в стихове 9-13? Как разбирате намеренията Му?

10. Трябва да сме благодарни, че имаме Бог, който е достатъчно загрижен, за да се бори за нас. Той иска цялото ни внимание и пълната ни отдаденост и за нас е добре да имаме Бог, който ни обича толкова много. Помислете отново за онези неща, които споменахте в началото, че ви носят радост. Споделете начини, по които може да приоритизирате Бог насред всички тези неща.

11. Хората са ужасно неверни и не заслужават Божията любов, но Той все още ни обича. Има ли човек, на когото можете да покажете любовта си тази седмица, въпреки че може да не я заслужава? Какво ще направите за него, за да му покажете безусловна любов?

Бележки за водещия:

4. Бог предупреждава Израил, че ако не се откаже от блудствените си пътища, ще бъде съден. Въпреки че взаимоотношението е прекъснато, благословението продължава, но ще бъде отнето, ако Израил не се обърне.

5. Може би следващото поколение, може би, ако Израил като цяло е представен като невярна съпруга, то нейните деца представляват отделните израилтяни. Ако не се върнат към ГОСПОДА, те лично ще изпитат Неговия съд.

7. Когато Бог огради пътя ни с тръни, това обикновено не ни харесва. Понякога си мислим, че Бог е против нас, когато тръните ни болят и не можем да намерим грешните пътища. Но всъщност това е един от най-сладките изрази на Божията любов - да огради пътя ни с тръни и да ни огради със стена.

8. Дори когато Израил е неверен, Бог е верен. Той продължава да дава дарове отгоре дори когато Израел преследва фалшиви богове. На свой ред Израил взема тези дарове, които получава от Господа и ги принася в жертва на Ваал. Хората са ужасно неверни и не заслужават Божията любов и въпреки това Той продължава да ни обича.

9. „А мене забравяше“ - Израил се радва на голямо благоденствие по времето на Еровоам II, но той използва благоденствието си за идолопоклонство и преследване на безбожни удоволствия, така че Бог ще отнеме благоденствието му.

3. Милостивият Бог

Въведение:

1. Бихте ли описали какво за вас е надеждата? Какво изпитвате, как я разбирате?

Въпреки че Бог ще накаже Израил за невярност на завета, намерението Му е възстановително и пълно с надежда, а не разрушително.

Прочетете 2:14-3:5.

2. Наблюдавайте какви сравнения използва авторът, какво ви прави впечатление, каква картина е описана?

3. Какви характеристики на Божията любов виждаме в този пасаж и как тази любов спомага за покаянието?

4. Как е описана надеждата в 15 стих?

5. Защо Бог не иска Израил да Го нарича „Мой Господар“?

6. Прочетете стихове 18-20. Кога ще се случат тези обещания и как разбирате значението им?

7. Как Бог възстановява благословенията към Израил (21-23 стих)?

8. Спомнете си имената (и значенията им) на децата на Осия. Как бихте ги свързали с тези обещания?

9. В 3:1 виждаме, че Бог казва на Осия да отиде и „пак да залюби жена си“. Защо Бог иска това от него? Какво е състоянието на Израил сега?

10. Какво е общото между тези две глави (2:14-23 и 3:1-5)? Как ни се разкрива Господ тук?

11. Нека отделим 2-3 минути в тишина и да помислим за това, което сме научили и дали има неща, които да показват, че в живота ни има идоли и че е необходимо да се върнем към нашия небесен „съпруг“?

12. В тези глави видяхме пълно възстановяване. И трите деца на Осия, наречени знаци на осъждане, сега имат възстановени имена и са превърнати в знаци на милост, благодат и възстановяване. Бог е толкова добър! Как този пасаж ни говори за нашето взаимоотношение с Бог и каква надежда ни дава той?

Бележки за водещия:

4. Ахор означава „беда“, така че долината на Ахор е „Долината на бедата“. Това е място на беда, където грехът на Ахан е открит и съден (Исус Навин 7:26). Божието възстановяване е толкова велико, че Той ще превърне „долината на бедата“ във врата на надеждата.

5. Бог не се задоволяваше с отношения със Своя народ, основани на страх и послушание, в които те Го възприемаха предимно като Господар. Той искаше взаимоотношения, в които те да Го възприемат предимно като съпруг.

6. В крайна сметка тази благословия на възстановените взаимоотношения ще доведе до преобразена земя. Това благословение ще се изпълни в новата земя, но ние можем да опознаем преобразяващата сила на възстановените взаимоотношения още сега.

Когато връзката с ГОСПОДА бъде окончателно възстановена, тя никога повече няма да бъде прекъсната. Връзката ще бъде възстановена на солидна основа („В правда и правосъдие, в милосърдие и милост“) и ще доведе до все по-дълбока връзка („Ще познаете Господа“).

8. Името „Йезраил“ означава „разпръснат“ и може да се използва в отрицателен смисъл (както в Осия 1:4-5), но това е и думата, използвана за описание на доброто разпръсване на семената, т.е. „сеитба“. Тук ГОСПОД обещава славно изкупление на името Йезраил, което за първи път е дадено като трезво напомняне за разпръсване при съд. То ще се превърне в пророчество на обещанието: „Ще я посея за Себе Си в земята“. Бог ще възстанови Своя народ в изобилие и благословение. Разпръсването ще се превърне в сеитба.

Второто дете на Осия, дъщеря, е наречено Ло-Рухама, което означава „без милост“ (Осия 1:6). Това име, първоначално дадено като знак за осъждане, ще се превърне в знак за възстановяване.

Третото дете на Осия, син, е наречено Ло-Ами, което означава „Не са Мой народ“ (Осия 1:9). Това име, първоначално дадено като знак за осъждане, сега се превръща в знак за възстановяване.

9. Не само заради Осия и съпругата му Гомер, но и за да се превърнат в жив урок за отношенията на ГОСПОДА с Неговия народ. Те все още бяха затънали в духовно прелюбодейство, но Господ все още ги обичаше.

4. Обвинението

Въведение:

1. Запознати ли сте с протичането на един съдебен процес? Кои са участниците?

В предстоящия пасаж ще видим обвинението на Бог към народа Му. Това е съдебен процес, в който Бог е ищец, а израилтяните - ответници. Това е Йехова срещу Израил и Юда.

Прочетете Осия 4:1-19.

2. Кои са нещата, които ви правят впечатление в текста, кои са основните „моменти“, какви въпроси имате?

3. Какво означава, че Бог има „спор с жителите на тази земя“? Какви са обвиненията Му спрямо тях? Какви са последиците?

4. Каква е връзката между *вярност*, *милост* и *знание* в 1 стих?

5. Защо липсата на знание е толкова ключов фактор за живота на Израил? (3-6 стих)

6. Каква е ролята на свещениците? Какви са обвиненията на Бог спрямо тях?

7. Защо смятате, че алчността е подходящо описание за онези, които преследват греха?
(7-10 стих)

8. Как Бог описва идолопоклонството? (11-14 стих)

9. Какви примери на идолопоклонство виждате във вашата страна?

10. Кой е Ефрем и защо Бог казва „оставете го“?

11. Понякога Бог позволява на хората да вървят по своя път и да изпитат напълно последствията от своя грях. Трябва да сме благодарни за Неговата дисциплина, която ни връща в правия път!

Отделете малко време, за да помислите за собствените си грехове. Помислете за греховете, които сте извършили тази седмица, дори днес. Отделете малко време в тиха молитва и помолете Бога за прошка. Помолете Го да промени тези области на слабост в области на сила.

12. Разбрахме, че липсата на знание води до лоши последствия. Как можем да се уверим, че не ни липсват знания? Как можем да помогнем за повишаване на собствените си знания и на знанията на тези, които ръководим или върху които влияем?

Бележки за водещия:

4. Всяка от тези три точки е свързана. Когато хората изоставят познанието за Бога, скоро изчезват и истината, и милостта. Истината трябва да се корени в нещо повече от личното мнение, а милостта означава да се отиде отвъд личния интерес.

6. Поучаването е важно задължение на свещениците. Последствията от пренебрегването на това задължение от тяхна страна показва какво важно място заема служителят, пасторът, проповедникът в представянето на Бога и Неговото Слово на хората. Ако той пренебрегва задължението си да проповядва словото, тогава не може да води хората към истинското познание за Бога и ще ги доведе до унищожение.

7. Вместо да изпълняват призванието си да осигуряват изкупление за греха, свещениците са станали алчни и привилегированото им положение няма да ги предпази от Божия съд.

10. Племето Ефрем е най-голямото племе в Израил. Затова пророците често наричат Израил „Ефрем“.

Това е един от начините да се изрази присъдата, която идва срещу Израил. Бог просто ще остави Ефрем на мира. Когато мощната асирийска армия дойде срещу тях, те могат да се бият сами - Бог ще го остави на мира.

5. Предупреждение от Бога

Въведение:

1. Какво представляват предупрежденията?

Обвинението на Господ продължава, особено срещу управниците, които са довели Божия народ до изневяра. Тъй като те отказват да признаят престъпленията си, Господ ще дойде с ярост и ще направи така, че народът Му да се разори. Въпреки това Бог желае народът Му да се върне при Него и по този начин да избегне предстоящия съд, затова изпраща предупреждения към тях.

Прочетете Осия 5:1-6:3.

2. На кого говори Бог? Кои са основните теми в пасажа? Кои са описанията и сравненията, които ви правят впечатление?

3. Какъв е резултатът от Божието изобличение? (1-3 стих)

4. Как делата на някого могат да го държат далеч от Бога? На какво ни учи това за естеството на греха и как той влияе на взаимоотношенията на човека с Бога? Защо Бог не може да бъде намерен? (6 стих)

5. Къде и в кого е упованието на хората и защо това разгневява Бог? (10-13 стих)

6. Защо Бог ще излее гнева си върху първенците?

7. Вижте 12 стих - Какво изразяват тези образи и как тези образи говорят за Божията вярност, която изобличава безсилието на идолите?

8. Образът се променя в стих 14, където Бог се оприличава на лъв. С какво този образ си прилича или се различава от предните и какво е значението му тук?

9. Бог ще разкъса и порази Своя народ, но вместо да го отдалечи от себе си, наказанието ще го изцели и ще го върне към правилно познаване на Бога. Как е изразено това в 6:3? На какво ни учи това за Бога и Неговите пътища? (5:15-6:3)

10. Как думите на Осия насочват към онова, което е в основата на всяко покаяние и възстановяване на Божия народ?

11. Осия се моли с думите „Да! Нека познаем Господа, нека се стремим да Го познаваме;“. Спомняме си, че проблемът на Израел е описан още в Осия 4:6 (Народът Ми е погубен поради липса на знание). След всички предупреждения сега Осия повежда народа към покаяние и поправяне на този проблем. Помолете се заедно, искрено, наистина да познаете Господа и да се стремите да Го познавате.

Нека потърсим ГОСПОДА сега, преди скръбта да ни принуди да го направим.

Бележки за водещия:

3. Истинската трагедия на греха на Израил не е толкова в това, че те се препъват. По скоро това, че не откликват на Божието изобличение, когато се спъват. Ако човек знае как смирено да откликва на Божието порицание, Бог винаги може да работи с него.

4. Когато Бог обещава да остави непокорния Израил сам (Осия 4:17), това означава, че когато те правят повърхностни жестове на покаяние, няма да Го намерят. Покаянието им е повърхностно, защото не насочват делата си към обръщане към своя Бог.

6. Това означава, че политическите водачи на Юда са били корумпирани и измамници. Те са били от хората, които са променяли границите на имотите в своя полза, ако са смятали, че това ще им се размине. Това ни напомня, че макар Юда да е бил по-добър от Израил, той все пак е трябвало да се покае.

7. Бог ще бъде този, който ще изяде и разруши това, което Израил и Юда имат. Те няма да бъдат благословени и няма да се увеличават.

8. Божият съд ще дойде срещу Израил и Юда по незабележим начин (като молец... като червей). Но то ще дойде и по очевидни, недвусмислени начини. И молецът, и лъвът носят разрушение, само че по различни начини.

9. Това е целта на Божия съд над Израил. Целта не беше унищожение, а възстановяване. За съжаление, често само в скръбта си търсим ГОСПОДА искрено.

6. Пропускане на Божието сърце

Въведение:

1. Чували сме много често израза „човек по Божието сърце“. Какво означава този израз? Как разбираме Божието сърце?

Въпреки че Бог призовава народа Си да се върне при Него, Израил Го презира, своя дарител на живот, заради идоли, които отнемат живота. Осия продължава да призовава народа към покаяние, като използва различни образи, изобразяващи как постоянният грях го е отдалечил от Божието сърце.

Прочетете Осия 6:4-7:16.

2. Наблюдавайте за фрази, които изпъкват за вас. На какви части бихте разделили пасажа? Какви повторения и сравнения намирате? Какво ви прави впечатление?

3. Божията скръб за коравосърдечието на народа Му е ясна във вика към Ефрем и Юда: „Какво да правя с вас?“ (6:4). Причината за избухването Му следва веднага след това: любовта им към Него е престорена. Как е описана тази любов и как тя контрастира с онази, изобразена в 6:1-3?

4. Защо всеизгаряниятa не са угодни на Бог, след като Той ги е изисквал?

5. По какъв начин Израил е престъпил завета „като Адам“ и каква връзка е направена между Адам и народа? (Битие 2:16-17, 3:17; Римляни 5:12-18)

6. Въпреки силните и ясни предупреждения на пророците, защо хората „не се замислят“, че Бог вижда греха им? (7:2)

7. В 7:4,6,7 Осия оприличава Израил на пещ, в която се пече хляб. По какъв начин сравнението с фурната показва развитието си през трите пъти, когато е използвано тук? Какво изразява това за сърцето на Божия народ?

8. Какво означава, че Израил е като „необърната пита“?

9. В 7:9 хората не знаят, че са унищожени от самото нещо, от което търсят сила. Каква светлина хвърля това върху природата на греха?

10. Осия също така оприличава Израил на гълъб, „глупав и неразумен“ (7:11). Какво иска да каже Осия с тези образи? Защо Израил е „викал в Египет“ и е „отивал в Асирия“?

11. Какво се крие зад склонността на хората към самоунищожение (13-16)?

12. Исус на два пъти цитира този пасаж от Осия 6:6 пред религиозните водачи от Своето време (Матей 9:13 и 12:7). Те също са пропускали Божието сърце, като са се фокусирали върху погрешни и повърхностни неща. Те пропускат това, което Бог наистина иска: дълбока, близка връзка с Него.

Нека се замислим кои са нещата, които ни отдалечават от Бог. Споделете начини, по които да не пропускаме Божието сърце, както правеше народа Му.

Бележки за водещия:

4. По това време Божият народ все още е добър в принасянето на жертви (Осия 5:6). Но те са се отказали и са изоставили милосърдието, защото са се отдръпнали от познаването на Бога и истината (Осия 4:1). Бог предпочита да има праведни сърца, пълни с истина и милост, отколкото жертви. Те са пропуснали сърцето на Бога, фокусирайки се върху погрешни и повърхностни неща.

6. Проблемът на народа и водачите на Израил беше, че те забравиха - съзнателно - че Господ видя и си спомни за техния грях. Ние често съзнателно забравяме, че Господ вижда и помни, когато съгрешаваме. Грехът ни може да е тайна пред хората, но не и пред Бога - Бог казва: „те са пред лицето Ми“.

8. Идеята е за „полуизпечена“ торта. По онова време хлябът често се е приготвял като питка, която е била изпечена от двете страни, нещо като палачинка. Мислейки, че могат да служат както на Господ, така и на идолите, Израил прилича на недопечена палачинка - изгоряла от едната страна, недопечена от другата.

9. Това още повече влошава трагедията на разрухата на Израил. Народът е опустошен от греха, но не знае това. Би трябвало да го знае, защото дори гордостта на Израил свидетелства в негово лице - но в сляпото си невежество те не се връщат при ГОСПОДА, своя Бог. Човекът има невероятната способност да се самозалъгва, когато е в грях.

11. Израил вижда проблема си, но не и греха си. Когато Божията ръка е срещу човека, той лесно вижда, че има проблем, но често не го вижда като грях срещу ГОСПОДА. Така че, когато Израил имаше проблеми, те плачеха на леглата си, но не и пред ГОСПОДА. Търсеха решения, но не и от Всевишния. Отново пропускат сърцето на Бога.

7. Лицемерието на хората

Въведение:

1. Срещали ли сте лицемерни хора? С какво се характеризират те?

Израил твърди, че познава Бога, но практиките им опровергават това твърдение и в тази глава Господ изобличава лицемерието им, като посочва конкретни нарушения на Божия закон. Божият народ му изневерява, като поставя водачи без да се консултира с Бога, участва в поклонение на идоли и сключва съюзи с чужди сили. Далеч от това да познава Господа, „Израил забрави своя Създател“.

Прочетете Осия 8:1-14.

2. Отделете време да наблюдавате текста. Какви са основните теми? Какво ви прави впечатление? Какви въпроси имате? Какви са сравненията и причинно-следствените връзки?

3. Въз основа на всичко, което Осия е казал досега в пророчеството си, как грехът на Израил е довел до чуждо господство?

4. Какво е накарало народа да вярва, че всичко е наред и познават Бога, въпреки ясните думи на пророка за обратното? (8:2-3)

5. Що се отнася до лидерството, как Божият народ Го е обидил? Защо според 8:5 „няма да могат да се очистят“?

6. Какво е значението на сравненията в стихове 7-10? Как тези образи подкрепят казаното от Осия за естеството на идолопоклонството?

7. Прочетете Второзаконие 4:5-8. По какъв начин този пасаж насочва директно към източника на провала на Израил? Как израилтяните откликват на Божието слово?

8. Четейки 8:14, как нещо или някой друг, освен Бог, се превръща в крепост за Божия народ по времето на Осия?

9. Как това се случва в сърцето и живота на човек днес?

10. Народът казва, че познава Бога, а в същото време Словото Му за тях е чуждо. Какви са някои от начините, по които можете да цените Божието слово тази седмица? Дайте примери за конкретни цели, които да изпълните, за да не бъдем „лицемерни“, а да бъдем хора, които искрено да търсят и познават Бог.

Бележки за водещия:

5. Въпросът на Господ, зададен чрез Осия, е риторичен. Той е израз на пълната поквара на човека. Не са способни да се оневинят, защото съзнателно тръгват против Господ.

6. На Израил ще му се стори, че присъдата, която получава, е по-лоша от греха, който е извършил. Това не означава, че Бог е по-лош към нас, отколкото заслужава нашият грях, но е вярно по отношение на усещането за осъждане. Обикновено това се дължи на факта, че грехът ни се сее в продължение на дълъг период от време, но често се жъне в свит период на осъждане.

8. Винаги има последствия

Въведение:

1. Знаем, че от нашите избори винаги има последствия. Можете ли да дадете запомнящи се примери от вашия живот с добри и лоши последствия?

Божият народ е отказал да се покае за духовното си прелюбодейство и Бог ще го накаже. Идолите, към които се е обърнал Израил, ще се провалят, а чуждите сили, от които е търсил сигурност, ще го доведат до неговата гибел. Божието наказание обаче в крайна сметка не е предназначено да унищожи, а да изкупи.

Прочетете Осия 9:1-17.

2. Наблюдавайте за повторения, сравнения и причинно-следствени връзки, кои изрази ви правят впечатление? Кои са участниците в описаните сравнения?

3. Защо Израил не трябва да се радва? Как грехът се отразява на радостта?

4. Защо Израил вече „Няма да живеят в Господнята земя“? Защо предстоящата загуба на тази земя беше толкова страшна перспектива?

5. Какви предстоящи бедствия са описани в стих 6? Как всяко от тях е пряко свързано с настоящите греховни стремежи на Израил? (5-9 стих)

6. Когато разглеждате конкретните обвинения срещу Израил досега в книгата, къде и как се намесва омразата? (7-8 стих)

7. Какво виждате в историята за съдиите, което показва защо Осия я споменава в пророчеството си? Като разглеждате тази мрачна случка от историята на Израил, какви връзки откривате в нея със състоянието на Израил по времето на Осия? (Съдии 19 глава)

8. Какъв контраст е представен в изображенията на грозде и смокиня и какво според вас иска да предаде?

9. Какво се е случило при Баал-Пеор и какво означава споменаването му в тази глава? (Числа 25 глава)

10. Как разбирате паузата на Осия в 14 стих?

11. Какво би означавало за един народ, получил Обетованата земя като наследство, да се превърне в скитник?

12. Въпреки произнесената присъда, виждате ли в тази глава някакви признаци на Божията милост или копнеж за помирение?

Как може да се промени тонът на главата, когато се съсредоточите върху тези аспекти на Божия характер?

13. Докато четете за последиците от действията на Израил, отделете малко време за личен размисъл. Има ли области в живота ви, в които може би давате приоритет на нещо пред взаимоотношението си с Бога?

Какви практически стъпки можем да предприемем, за да се предпазим от идолопоклонство и духовна невярност в собствения си живот?

Бележки за водещия:

3. „Не се радвай, Израилю!“ - заявява Осия (9:1). Божият народ е живял така, сякаш нищо не се е случило, изпълнявайки ритуалите за поклонение на Господа, като същевременно е служил на идоли, опитвал се е да се смеси с езичниците и се е забавлявал. Но Господ познава сърцата им и знае, че поклонението им е фалшиво.

4. Бог не само проклина реколтата им от зърно и грозде, но и ги изгонва от земята в изгнание в Египет и Асирия. В земите на изгнанието няма да има хляб или храна за жертвоприношения на ГОСПОДА.

6. Това, което Осия споменава, се отнася или до безсмислието на мисията на пророците, или до начина, по който хората възприемат неговите страшни предупреждения. Така или иначе, образът произтича от „голямото беззаконие и голямата омраза“ на народа. Когато нещата процъфтяват и всички са щастливи, Осия обявява предстоящия съд и призовава към покаяние. Те го смятат за глупак и луд.

8. Бог си спомня с любов за дните, когато Израил Му е бил верен и плодотворен. Гроздето в пустинята и първите плодове на смокинята са неочаквани благословии. Имало е време, когато Израил е бил нещо специално за Бога, сякаш някой е намерил сочно грозде в пустинята.

10. Осия започва гневна молитва срещу народа („Дай им, Господи“), след което спира, защото проверява сърцето си и не знае какво да се моли („Какво ще дадеш?“). В крайна сметка той моли за несполучлива утроба и сухи гърди. Всъщност Осия се моли за милост. Знаейки за предстоящия съд, той по-скоро се моли: „Господи, дай им малко деца, за да не се налага тези деца да се сблъскват с ужасите на предстоящия Ти съд“.

9. Каквото посееш, това ще пожънеш

Въведение:

В градинарството или земеделието принципът на сеитбата и жътвата е добре познат - семената, които засаждаме, определят реколтата, която ще пожънем.

1. Можете ли да се сетите за ситуация в живота си, в която сте изпитали ефекта на този принцип - положителен или отрицателен? По какъв начин този принцип резонира с разбирането ви за това как нашите избори влияят върху резултатите, с които се сблъскваме?

Прочетете Осия 10:1-15.

2. Кои са някои примери за идолопоклонство и практики на фалшиво поклонение, споменати в главата?

3. Осия използва земеделски метафори, за да опише греха на Израил. Какви конкретни образи или метафори са използвани и как те са свързани с действията на Израил?

4. Как текстът описва Божия отговор на действията на Израил?

5. Какво според вас има предвид Осия с метафорите за оране и сеитба в стихове 11-13? Как тези земеделски образи могат да се свържат с поведението на Израил и Божия съд?

6. Как поклонението на народа на фалшиви богове допринася за неговото падение, както е описано в тази глава?

7. Въз основа на този текст, какви са били Божиите очаквания към Израил като Негов народ?

8. Помислете за областите в живота си, в които може би поставяте нещо над мястото, което принадлежи на Бога. Кои са някои съвременни „идоли“, които могат да ни отклонят от взаимоотношенията ни с Бога?

9. Разгледайте принципа на сеитбата и жътвата, споменат в тази глава. Как сте изпитали този принцип в живота си? Как това, което Израил преживя може да послужи като предупреждение и насърчение за нас днес?

10. Размишлявайте върху концепцията за покаяние, спомената в главата. Как можете да култивирате сърце на покаяние в ежедневието си?

Какви промени може да се наложи да направите, за да се съобразите в по-голяма степен с Божиите очаквания?

10. Привлечени с нежни въжета

Въведение:

1. Имали ли сте момент, в който сте се чувствали разкъсани между това да покажете на някого строга любов и да му окажете състрадание? Какви фактори са повлияли на решението ви и какво сте научили от този опит?

Прочетете Осия 11:1-12.

2. Какви емоции изразява Бог в първите стихове на Осия 11 глава?

Как Бог описва взаимоотношенията си с Израил, използвайки метафората на родителството?

3. По какъв начин Израил отхвърля Божията любов и напътствие, както е описано в тази глава?

Можете ли да посочите случаи, в които те се обръщат към други източници за сигурност и препитание?

4. Какво можем да научим за сложността на любовта от взаимодействието на Бога с Израил?

5. Как стих 8 разкрива вътрешната борба и противоречивите емоции на Бога по отношение на Неговия народ? Какво е значението на Божия израз: „Как мога да се откажа от теб, Ефреме?“?

6. Каква представа дава това за Божия характер и Неговото желание за помирение?

7. Помислете за ситуации в живота си, в които ви се е налагало да балансирате между любовта и дисциплината, независимо дали като родител, приятел или наставник. Как Божият пример в тази глава може да повлияе на вашия подход?

8. Как можем да развием по-дълбоко разбиране за Божието състрадание в живота си?

9. Какви стъпки можем да предприемем, за да моделираме Божията състрадателна любов в отношенията си с другите?

Бележки за водещия:

2. Това е „неочаквано“ пророчество, изпълнено в живота на Исус. Матей 2:15 показва как думите „от Египет призовах Сина Си“ се изпълняват, когато детето Исус се връща от Египет, след като избягва оттам в навечерието на Иродовото клане на невинните.

5. Адма и Севоим са два града близо до Содом и Гомор, които също са унищожени (Второзаконие 29:23). Бог казва: „Не мога да допусна Моят народ да бъде застигнат от разрушението, което ще дойде върху всички народи, както Адма и Севоим бяха застигнати от разрушението, което дойде върху Содом и Гомор.“

11. Ядене на вятър

Въведение:

1. Случвало ли ви се е да се сблъскате с човек, който на пръв поглед е „добър“, но зад кулисите има съмнителни мотиви или действия? Как се справихте с тази ситуация и какво научихте от нея за разпознаването на истинския характер?

Въпреки че Юда, южното царство, полага известни усилия, за да остане верен на Бога, Юда в крайна сметка следва пътя на северното царство към отстъпничество и също е унищожен. Пасажът разказва за трайната доброта на Господ към народа Му, въпреки неговата неблагодарност, която служи да му покаже, че единствено той е виновен за тежкото си положение.

Прочетете Осия 12:1-14.

2. Кои са нещата, картините и образите, които ви правят силно впечатление? Кои са сравненията и препратките?

3. Кои са някои конкретни действия или постъпки на Яков, споменати в тази глава?

4. Как тези събития могат да дадат представа за символиката, използвана да опише поведението на Израил?

5. Какво означава, че Ефрем се храни с вятър? Как разбирате този израз?

6. Защо според вас историята на Яков е разгледана в стихове 3-5? Каква е Божията цел?

7. Какво представляват неточните везни (стих 7) и каква е Божията реакция на тези практики?

8. Според Второзаконие 4:5-6, 32-36 и Псалм 147:19-20 какво са имали за цел да осигурят Божиите пророци за Неговия народ? Как това е било едновременно привилегия и отговорност? (стих 10)

9. Разглеждайки историята на Яков и неговата трансформация в Библията, как неговите преживявания и израстване могат да послужат като урок за нашето собствено духовно израстване и развитие на характера?

10. Помислете за ситуации, в които може да сте се изкушавали да представите определен образ пред другите, като същевременно скриете истинските си мотиви или действия. Как можете да съгласувате намеренията си с външното си поведение?

11. Как можем да се стремим да живеем в съответствие с Божиите очаквания, като гарантираме, че действията и мотивите ни отразяват Неговия характер?

Каква роля може да играе самоосъзнаването и отчетността в живота ни?

Бележки за водещия:

5. Вятърът не е запълващ. Той не може да задоволи. Колкото и да ядете от него, никога няма да се заситите. Той е с нулева хранителна стойност. В следващата фраза Осия казва: „и непрекъснато преследва източния вятър“. Фразата тук много прилича на припева в Еклисиаст: „Всичко е суета и стремеж към вятъра“.

7. Един от начините, по които продавачите се опитват да увеличат печалбата си, е да лъжат за теглото на закупените продукти. За тази цел те използват дефектни везни, които показват неправилното тегло на закупените продукти (разбира се, винаги по-голямо).

8. Господ напомня на Израил и Юда, че чрез пророците винаги е осигурявал достатъчно напътствия (12:10). Затова Божият народ не може да твърди, че недостатъчното познание или откровение са оправдание за погрешното му доверие в идоли или чужди сили.

12. Отхвърлена надежда

Въведение:

Пасажът пред нас е мрачен, но в думите на Осия има нотки на надежда и проблясъци на Евангелието. Отново виждаме, че идолите, към които се е обърнал Израил, са нищо в сравнение с Бога. Като отказва да се покае, Израил отхвърля единствената си надежда.

Прочетете Осия 13:1-16.

2. Какви са основните теми или послания, които се появяват в глава 13 на Осия?

2. Какви образи и метафори използва Осия в стихове 1-3, за да опише бунта на Израил срещу Бога и какво разкриват тези метафори за тежестта на техния грях?

3. В стих 4 се говори за Бога като за единствения Спасител на Израил. На какво ни учи този стих за изключителната роля на Бога в спасението?

4. Осия споменава Божията грижа за Израил в стихове 5-6, като Го сравнява с любящ родител. Припомняйки си предните изучавания, как този образ контрастира с невярността на Израил и какво можем да научим за Божия характер от него?

5. В стихове 7-8 просперитетът на Израил е противопоставен на тяхната гордост и забрава за Бога. Как това е свързано с понятието за идолопоклонство и какви са последствията от това забравяне?

6. В стихове 9-11 се описва Божият съд над Израил. Какви конкретни действия или грехове се споменават тук и какво можем да научим за Божията реакция на непослушанието?

7. Израил отказва да се покае и да се излекува, което Осия оприличава на бебе, което отказва да се роди. Въз основа на образите в 13:12-13 каква стъпка може да предприеме Божият народ към духовно възраждане?

8. Осия използва метафората „пустиня“ в стих 15, за да опише съдбата на Израил. Какво може да символизира това и как се свързва с по-ранните теми в главата?

9. Горчивите последици са описани нагледно в 13:15-16 - загуба на всяка материална вещ и на самия живот. Когато Бог вдига ограниченията, наложени от Неговото търпение и благодат, няма надежда. Дори когато е изправен пред такава загуба, Израил остава упорит. Какви истини за естеството на греха се разкриват чрез упорството на Израил?

10. Как посланието на Осия в глава 13 може да бъде приложено към живота ни днес? Какви уроци можем да научим за Божията вярност, съд и изкупление?

Помислете за моменти от живота си, когато Бог е показал Своята вярност, дори когато вие сте били неверни. Как можете да реагирате с благодарност и доверие в Неговите обещания?

13. Възстановяване

Въведение:

1. Какво знаем дотук за взаимоотношението между Бог и Неговия народ?

Осия завършва книгата си с поредица от трогателни призиви към заблудения Божий народ да се върне при Господа и да намери изцеление и възстановяване (14:1-8). Докато пътят обратно към Господа е очертан, Осия формулира стъпките на покаяние, необходими за вярващите във всяка епоха. За да постави акцент, Осия отправя последните си думи към отделните израилтяни, като ги насърчава да се стремят към лична вярност към Завета.

Прочетете Осия 14:1-9.

Какво ви прави впечатление в тези стихове? Какви са основните теми тук?

3. В тази глава Бог призовава Израил да се върне при Него. Какво означава този призив за завръщане“ и какво е предизвикало нуждата от такъв призив?

4. Анализирайте езика на покаянието и прошката в стихове 2-3. Какви конкретни действия и нагласи се свързват с покаянието и как Бог реагира на истинското покаяние?

5. Разгледайте темата за изцелението в 4 стих. Какво е Божието обещание относно изцелението и какво може да представлява то извън физическото възстановяване?

6. Помислете върху концепцията за растеж. Какво означава за нас да „растем като лилия“ или „да се вкореняваме като ливански кедри“ в отношенията ни с Бога?

7. Сравнете Осия 6:1-3, който показва сегашното състояние на Израил, с 14:1-8, който разкрива къде Бог иска да бъде Израил. И двата пасажа изразяват думи на покаяние. Какво от Осия 14 глава липсва в пасажа в Осия 6 глава?

8. По какъв начин отхвърлянето на Бога кара непокорните да се препънат?

Пълната картина идва в Новия завет - Как Лука 2:34 и 2 Коринтяни 2:15-16 допълват нашето разбиране? Как човек „ходи“ по Божиите пътища?

9. В светлината на тази глава кои конкретни области в живота ви се нуждаят от завръщане към Бога, покаяние и изцеление? Как можете активно да се стремите към духовно израстване и преобразяване?

10. Като се замислите върху основните теми на Осия, като например неизменната Божия любов, последиците от непокорството и призива за покаяние, как можете да приложите уроците от тази книга в собствения си живот днес? По-конкретно, как можете да подхранвате по-дълбока любов към Бога, да избягвате капаните на идолопоклонството и да отговаряте вярно на Неговия призив за покаяние и послушание в ежедневното си общуване с Него?